

Wymagania edukacyjne – klasa 1 - język polski – POZIOM ROZSZERZONY

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

<p>*1. Homer, <i>Odyseja</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić archetypiczne znaczenie wędrówki Odysa • przedstawić znaczenie pojęcia: <i>homo viator</i>
<p>*2. Konteksty i nawiązania – <i>Penelopiada</i> Margaret Atwood (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać aluzje do <i>Odysei</i> Homera • wypowiedzieć się na temat narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania przygód Odysusza przez Penelopę • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy ironii i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć próbę opowiedzenia wybranej historii mitologicznej z punktu widzenia bohaterki kobiecej
<p>3. Funkcje wypowiedzi (*funkcje fatyczną i magiczną na poziomie rozszerzonym)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe, wskazujące na daną funkcję • określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować podany tekst pod względem środków językowych wskazujących na określoną funkcję
<p>4. Streszczenie a parafraza (*pojęcie parafrazy i wykorzystywanie pojęcia parafrazy w interpretacji utworu literackiego na</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i zdefiniować streszczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić streszczenie od parafrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różnice między streszczeniem a parafrazą • wykonać streszczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystać umiejętność streszczania 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystać umiejętność streszczania i parafrazowania

poziomie rozszerzonym)					
*5. Podróż po zaświatach – Boska komedia Dantego Alighieri	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę Boskiej komedii • wyjaśnić tytuł • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: poemat epicki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante
*6. Konteksty i nawiązania – Dno piekła Andrzeja Bursy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza • określać rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawiać kreacje bohaterów wiersza • wyjaśnić funkcję użytych frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować funkcję odniesień do piekła w wierszu • omówić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat kontekstu historycznego wiersza • wskazać ironię użytą w wierszu i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównywać udręczenie ludzi w utworze Bursy z udrękami piekielnymi w Boskiej komedii
*7. i 8. Treny jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu • grupować utwory w obszary tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w Trenach • omówić odniesienia do antyku i Biblii obecne w Trenach • wskazać środki językowe użyte w utworach • odczytać ewolucję światopoglądu poety w cyklu Trenów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl Trenów jako kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu • określić funkcję środków językowych użytych w utworach • omówić sposób przedstawienia śmierci w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego • przedstawić ewolucję poglądów Jana Kochanowskiego w cyklu, odwołując się do wierszy • porównać kreacje literackie bohaterów dotkniętych cierpieniem – podmiot liryczny Trenów i Hioba 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega konsolacyjny charakter Trenów • podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru Trenów • omówić funkcję przedstawienia sytuacji lirycznej na podobieństwo snu w Trenie XIX • omówić wizję życia pośmiertnego w Trenach
*9. Hamlet – utwór o władzy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować sposób przejęcia władzy przez Klaudiusza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Klaudiusza jako władcę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy makiawelizmu w sposobie sprawowania 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować monolog Klaudiusza wygłoszony po przedstawieniu i 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przejęcia władzy przez Fortynbrasa

			władzy przez Klaudiusza • przeanalizować rolę Ducha w utworze jako symbol władzy ojcowskiej nad synem	omówić zagadnienie teatralności polityki	
*10. i 11. Hamlet jako symbol postawy życiowej	• streścić fabułę dramatu	• omówić relacje pomiędzy Hamletem a innymi bohaterami	• wypowiedzieć się na temat szaleństwa bohatera • omówić realizację motywu vanitas w scenie na cmentarzu	• przeanalizować i zinterpretować monologi Hamleta • omówić motyw theatrum mundi w odniesieniu do Hamleta	• ocenić postawę tytułowego bohatera
*12. Tragedia zemsty	• wyjaśnić przyczyny dążenia do zemsty przez: Hamleta, Laertesę i Fortynbrasa	• omówić sposób realizacji zemsty przez Hamleta • omówić sposób realizacji zemsty przez Laertesę • omówić sposób realizacji zemsty przez Fortynbrasa	• omówić funkcję rozmowy Hamleta z duchem ojca • dostrzec tragizm Hamleta wynikający z narzucenia mu obowiązku zemsty • porównać trzy postawy wobec zemsty	• wypowiedzieć się na temat kulturowo usankcjonowanego obowiązku zemsty	• podjąć dyskusję na temat przyczyn zwlekania z dokonaniem zemsty
*13. Kreacja Ofelii	• zrelacjonować historię Ofelii	• scharakteryzować Ofelię • przedstawić relację pomiędzy Ofelią a jej ojcem • przedstawić relację pomiędzy Ofelią a Hamletem	• wypowiedzieć się na temat przyczyn obłędu Ofelii	• porównać obłęd Ofelii i Hamleta	• podjąć dyskusję na temat teatralności w zachowaniu Ofelii
*14. Tren Fortynbrasa Zbigniewa Herberta	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata	• wskazać nawiązania do Hamleta Szekspira • scharakteryzować Hamleta i Fortynbrasa	• przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję użytych środków stylistycznych	• dokonać analizy i interpretacji utworu	• podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw

	lirycznego i omówić sytuację liryczną	• wskazać środki językowe			
--	--	------------------------------	--	--	--